

Wij luisteren, én doen.

**Verkiezingsprogramma
GemeenteBelangen Doetinchem
2026-2030**

Voorwoord & Inleiding

Beste inwoners,

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) voor de periode 2026–2030. Een programma dat voortkomt uit gesprekken met inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke organisaties. Een programma dat staat voor gezond verstand, lokale kracht en nuchtere oplossingen.

Wij zijn geen partij die zich laat leiden door Haagse politieke spelletjes en kiezen voor een gemeente die luistert, doet wat nodig is en vertrouwen geeft aan haar inwoners.

Of het nu gaat om goed onderhoud van uw straat, veilige fietspaden, passende zorg of betaalbaar wonen; Het moet gewoon goed geregeld zijn. We zetten ons in voor een leefbare gemeente waarin ruimte is voor jong én oud, voor stad, dorp én buurtschap. Dit betekent dus niet alleen voor de Doetinchem, maar ook voor Gaanderen, Wehl, Nieuw-Wehl, Langerak en IJzevoorde. We zetten ons in voor een gemeente die meebeweegt met haar inwoners, maar ook duidelijke grenzen stelt waar dat nodig is.

De komende jaren staan grote opgaven op ons te wachten. Wij geloven dat als we samenwerken, verantwoordelijkheid nemen en oog houden voor elkaar, we heel veel voor elkaar kunnen krijgen.

Met dit programma geven we u inzicht in onze plannen en keuzes. We hopen op uw steun, zodat we ook de komende jaren kunnen bouwen aan een Doetinchem waar we trots op zijn en waar iedereen mee kan doen.

Wij vinden kwaliteit en voorzieningen belangrijker dan het groeien naar 70.000 inwoners in 2036. Liever een sterke gemeenschap met goede zorg, onderwijs, bereikbaarheid en naoberschap, dan een grotere stad waar die kwaliteit onder druk komt te staan. Groei is prima, zolang de gemeente Doetinchem er écht beter van wordt.

Tot slot bedanken wij alle inwoners, ondernemers, stichtingen en verenigingen met het meedenken, invullen van enquêtes en aanleveren van input. Door uw hulp is het een verkiezingsprogramma geworden waar we trots op zijn!

Hartelijke groet,

Ernst Kasteleijn
Fractievoorzitter en lijsttrekker

Mede namens de kandidaten van GBD:
Eva, Patrick, Mirle, Pieter Bart, Rosa, Lilian, Pascal, Ferdy, Rob, Fred, Peter en Hans

Inhoudsopgave

Voorwoord & Inleiding	1
Inhoudsopgave	2
1) Openbare orde & Veiligheid	4
1.1 Aanpak van overlast en criminaliteit	4
1.2 Veiligheidsgevoel in de wijken	4
2) Wonen & Woonomgeving	5
2.1 De juiste mix aan woningen voor een groeiende gemeente	5
2.2 Eerst bouwen binnen het bestaande stedelijke gebied	5
2.3 Duidelijke participatie bij nieuwe initiatieven	5
2.4 Samen zorgen voor het groen in de buurt	5
2.5 Dorpen en buurtschappen behouden hun eigen karakter	6
2.6 Juiste aanbod voor jongeren en ouderen	6
2.7 Budget per wijk	6
3. Mobiliteit & Bereikbaarheid	7
3.1 Goede bereikbaarheid en toegankelijke wegen en paden	7
3.2 Veilige fietsroutes	7
3.3 Parkeren voor de juiste prijs	7
3.4 Meer parkeerplekken bij voorzieningen	7
3.5 Openbaar toilet in het centrum van Doetinchem	7
4. Economie & Werk	8
4.1 Samen werken aan een bloeiend Doetinchem ‘Voor iedereen, door iedereen’.	8
4.2 Ruimte voor ondernemerschap	8
4.3 Doetinchem als kenniscentrum van de Achterhoek	8
4.4 Een bloeiende en aantrekkelijke binnenstad	8
4.5 Van talent naar toekomst	9
4.6 Bedrijventerreinen als motor van de circulaire economie	9
5. Onderwijs & Jongeren	10
5.1 Maatschappelijke stage voor jongeren	10
5.2 Gebruik van verdovende middelen onder jongeren terugdringen	10
5.3 Meer inclusief onderwijs	10
5.4 Mentale gezondheid van jongeren versterken	10
6. Sociaal domein	11
6.1 Samenwerkende zorgorganisaties versterken elkaar	11
6.2 Meedoenarrangement: betekenisvol maken	11

6.3 Eenzaamheid onder ouderen aanpakken	11
6.4 Jeugdzorg: praten mét jongeren, niet alleen over hen	11
6.5 Voorlichting voor mantelzorgers	11
6.6 Naoberschap en vrijwilligerswerk	12
6.7 Maatschappelijke opvang: investeren in begeleiding	12
6.8 Innovatie in de zorg is een must	12
6.9. Wijkregisseurs en Dorpsverbinders	12
7. Asiel & Inburgering	13
7.1 Asielopvang: Doetinchem neemt zijn verantwoordelijkheid al	13
7.2 Afschaffen voorrang statushouders	13
7.3 Inburgering: inzet van beide kanten	13
7.4 Arbeidsmigratie	13
8. Sport, toerisme en cultuur	15
8.1 Sport als fundament voor gezondheid, preventie en verbondenheid	15
8.2 Cultuuraanbod op peil houden	15
8.3 Meer mogelijkheden voor speel, sport en bewegen in de wijken	15
8.4 Activiteiten op maat voor jongeren	16
8.5 Sporten voor mensen met een handicap	16
8.6 Stimuleren minimaal zwemdiploma A voor ieder kind	16
8.7 Voorbereiden op een nieuw zwembad	16
9. Duurzaamheid & Milieu	17
9.1 Afvalscheiding eenvoudiger maken	17
9.2 Energieopwekking op maat	17
9.3 Groen aanleggen samen met bewoners	17
10. Bestuur, Bedrijfsvoering & Financiën	18
10.1 Meer inzicht in effecten van raadsvoorstellen	18
10.2 Heldere en begrijpelijke communicatie	18
10.3 Geld van het Rijk: inzetten waarvoor het bedoeld is	18
10.4 Jongeren betrekken bij het beleid	18
10.5 Belastingen alleen verhogen met inflatiecorrectie	19
10.6 Inwoners participatie	19

1) Openbare orde & Veiligheid

1.1 Aanpak van overlast en criminaliteit

De samenleving verandert snel en dit vraagt om een **daadkrachtige, zichtbare overheid**. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt het noodzakelijk om effectiever en vaker te handhaven. Wij willen inzetten op:

- De **samenwerking en communicatie** tussen hulpverleners, boa's, politie en sociale teams versterken waar nodig.
- **Preventie** van drank- en drugsgebruik onder jongeren, door middel van voorlichting op scholen, sportverenigingen en jongerencentra.
- **Veiligheid** als vast onderdeel opnemen in alle relevante beleidsdocumenten van de gemeente.
- **Extra aandacht** voor het terugdringen van huiselijk geweld, **femicide** en kindermishandeling door middel van campagnes op scholen, in buurten en sportverenigingen. Inwoners leren hoe signalen te herkennen en weten waar zij terecht kunnen.
- Huidige tijdelijke **cameratoezicht** in de binnenstad wordt omgezet in permanent cameratoezicht om de veiligheid in de binnenstad en uitgaansgebied op pijl te houden. Inzet tijdelijk cameratoezicht op plekken waar de veiligheid of overlast der mate uit de hand loopt om direct te kunnen ingrijpen.

1.2 Veiligheidsgevoel in de wijken

Uit de Veiligheidsmonitor van 2025 Doetinchem blijkt dat niet alle inwoners zich veilig voelen in hun eigen buurt. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dit verbeteren door:

- Wijken schoon, onaangetast en veilig te houden, met aandacht voor **uitstraling en onderhoud**
- Een vaste en zichtbare gemeentelijke **contactpersoon** per wijk(en)/dorp aan te stellen
- Snelle **opvolging** van meldingen met betrekking tot veiligheid, mét **terugkoppeling** aan de melder
- Betere **openbare verlichting** op onoverzichtelijke plekken
- Ondermijning en criminaliteit onder andere aanpakken via **samenwerking** met Platform Veilig Ondernemen (PVO).
- Aandacht voor veilige schoolomgevingen, inclusief **verkeersmaatregelen** en **toezicht**.
- Een goede **informatieveiligheid** voor de gemeente en verbonden partijen

2) Wonen & Woonomgeving

2.1 De juiste mix aan woningen voor een groeiende gemeente

Doetinchem is aangewezen als groeiregio. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat nieuwe woningbouw moet bestaan uit een **goede mix van woningtypes**:

- Betaalbare huur- en koopwoningen
- **Starterswoningen** voor jongeren
- Levensloopbestendige woningen voor senioren
- Wonen met zorg en kleine eenheden voor eenpersoonshuishoudens
- Het plaatsen van **mantelzorgwoningen** makkelijker maken

Daarnaast willen we dat de gemeente **actief meedenkt** met bewoners en ondernemers over woningsplitsing, inwoning of herbestemming van leegstaande panden.

2.2 Eerst bouwen binnen het bestaande stedelijke gebied

Voordat er nieuwbouw plaatsvindt in het buitengebied, wil GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) dat eerst gekeken wordt naar mogelijkheden **binnen bestaande wijken**.
Bouwen binnen de bestaande structuur is **duurzamer én behoudt het landschap**.
Samen met bewoners kijken we naar wat er wél kan, op een manier die past bij de buurt.

2.3 Duidelijke participatie bij nieuwe initiatieven

Of het nu gaat om een particulier initiatief of een project van een organisatie: GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil duidelijke **spelregels en kaders** voor participatie. Initiatiefnemers moeten weten waar ze aan toe zijn én krijgen verantwoordelijkheid, maar inwoners moeten ook op tijd gehoord worden en invloed kunnen uitoefenen. Volgens GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) betekent **participatie op het gebied van wonen niet alleen meedenken over projecten die uitgevoerd gaan worden, maar ook meegenomen worden in de informatievoorziening tijdens het vervolgtraject**.

2.4 Samen zorgen voor het groen in de buurt

Er is bezuinigd op het groenonderhoud, maar inwoners willen juist meer groen. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil **bewoners en gemeente samen verantwoordelijk** maken voor het buurtgroen. De gemeente levert materialen en advies; Bewoners dragen vrijwillig bij aan onderhoud. Zo verbeteren we samen de leefomgeving op een haalbare manier.

2.5 Dorpen en buurtschappen behouden hun eigen karakter

Gaanderen, Wehl, Nieuw-Wehl, Langerak en IJzevoorde vormen samen met Doetinchem één gemeente, maar hebben elk een **eigen cultuur en identiteit**. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt het belangrijk dat deze eigenheid behouden blijft. Daarom willen we initiatieven ondersteunen die de lokale gemeenschapszin (**naoberschap**) versterken, van buurtprojecten tot culturele activiteiten.

2.6 Juiste aanbod voor jongeren en ouderen

We moeten zorgen voor **goede doorstroming**. Veel ouderen wonen in (te grote) woningen, terwijl deze veel geschikter zijn voor gezinnen. Ouderen willen wel verhuizen, maar blijven vaak in het huis wonen vanwege een **te hoge kostenstijging**. Daarnaast willen ze in de buurt blijven wonen, maar is er **te weinig aanbod**. Het is belangrijk dat er modulaire woningen worden gebouwd in de wijken met voor ouderen **realistische prijzen**. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil graag onderzoeken hoe dit op een **duurzame manier** is te realiseren.

2.7 Budget per wijk

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil **wijkbudgetten** beschikbaar stellen. Elke wijk is anders en daarop moeten we anticiperen met een budget per wijk, die gericht ingezet kan worden op wat de inwoners van die wijk willen. **Participatie** speelt hierbij een belangrijke rol.

3. Mobiliteit & Bereikbaarheid

3.1 Goede bereikbaarheid en toegankelijke wegen en paden

Bereikbaarheid is voor iedere inwoner van groot belang. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat onze wegen en paden **veilig, goed onderhouden en voor iedereen toegankelijk zijn**. De afgelopen jaren hebben wij gezorgd voor verhoging van het **onderhoudsniveau**. Dit willen wij minimaal behouden. Daarnaast willen wij dat er meer aandacht komt voor mensen met een beperking of hulpmiddelen. **Toegankelijkheid moet vanzelfsprekend zijn**, ongeacht fysieke omstandigheden.

3.2 Veilige fietsroutes

Er zijn nog steeds **onveilige en onduidelijke situaties in het fietsverkeer** binnen onze gemeente. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil daarom inzetten op:

- Zo snel mogelijk de **gevaarlijke rotondes** aanpakken en **gevaarlijke kruispunten en oversteekplaatsen** veilig maken
- **Innovatieve** oplossingen en **verbreding** voor fietspaden en kruisingen
- Betere **verlichting** langs fietsroutes
- Gedragsverandering via **bewustwordingscampagnes, educatie en voorlichting**

3.3 Parkeren voor de juiste prijs

Parkeerbeleid raakt direct aan de leefbaarheid en toegankelijkheid van ons centrum. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) is van mening dat het tarief voor parkeren **zo laag mogelijk** moet blijven. Wij willen dat **na 18.00 uur** buiten de kern van het centrum weer **gratis geparkeerd** kan worden. Dit ondersteunt ook bewoners van het centrum en bevordert het avondbezoek aan horeca en detailhandel.

3.4 Meer parkeerplekken bij voorzieningen

Meer parkeerplekken regelen bij voorzieningen zoals bijvoorbeeld ouderenontmoetingspunt, bibliotheek, gezondheidscentrum, huisarts, etc.

3.5 Openbaar toilet in het centrum van Doetinchem

Voor veel inwoners en bezoekers is een openbaar toilet essentieel. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat er in het centrum **meerdere schone, veilige en toegankelijke openbare toiletten** moeten komen. Deze moeten ook buiten de openingstijden van het gemeentehuis toegankelijk blijven.

4. Economie & Werk

4.1 Samen werken aan een bloeiend Doetinchem ‘Voor iedereen, door iedereen’.

Een sterke lokale economie begint bij mensen die **mee kunnen doen** en **ondernemers die de ruimte krijgen**. Werk is méér dan inkomen alleen; Het geeft betekenis, zorgt voor contact en verbindt inwoners met elkaar.

4.2 Ruimte voor ondernemerschap

Onze **lokale bedrijven** zijn van grote waarde voor Doetinchem. Zij zorgen voor banen, innovatie en levendigheid. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat ondernemers **snel, duidelijk en met vertrouwen** geholpen worden. Vergunningen, informatie en tijdelijke bedrijfsruimte moeten **eenvoudiger en sneller** te regelen zijn.

Via **één goed bereikbaar ondernemersloket** bieden we persoonlijk contact en denken we actief mee over oplossingen.

We ondersteunen nieuwe initiatieven die bedrijventerreinen **toekomstbestendig** maken. Daarbij staan we **naast de ondernemers, niet tegenover hen**. Want alleen samen zorgen we voor een sterke lokale economie waarin iedereen vooruitkomt.

4.3 Doetinchem als kenniscentrum van de Achterhoek

Onze regio biedt volop kansen op het gebied van innovatie. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat onze gemeente zich profileert als **kenniscentrum in de Achterhoek**. Wij willen investeren in **technologische ontwikkeling** op terreinen die relevant zijn voor de regio, zoals:

- Waterstoftoepassingen
- Robotisering in landbouw en veeteelt
- Digitale veiligheid
- Beurzen/evenementen om kennis uit te breiden naar Doetinchem halen
- Een **online kennishub** voor samenwerking tussen onderwijs, ondernemers en overheid
- Innovatieve vormen van duurzame energieopwekking

Daarnaast onderzoeken we welke (nieuwe) evenementen bijdragen aan de aantrekkelijkheid van onze gemeente, voor zowel inwoners als bezoekers. Dat vraagt om een **goede infrastructuur** en nauwe samenwerking met **lokale partners**.

4.4 Een bloeiende en aantrekkelijke binnenstad

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil een centrum dat **bruist van leven**, waar **ondernemen, ontmoeten en beleven** samenkomen. We zetten in op een aantrekkelijke mix van winkels, horeca, cultuur en groen. Samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en organisaties willen we **leegstand tegengaan, lokale initiatieven ondersteunen en evenementen stimuleren** die de binnenstad tot leven brengen.

4.5 Van talent naar toekomst

Iedereen verdient de kans om werk te vinden dat bij hem of haar past. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil samen met het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en onderwijsinstellingen innovatieve oplossingen ontwikkelen om **arbeidsparticipatie te vergroten**. We moeten durven denken **buiten de gebaande paden** en initiatieven stimuleren die alle doelgroepen aan werk helpen.

4.6 Bedrijventerreinen als motor van de circulaire economie

Onze bedrijventerreinen bieden enorme kansen om duurzaam te produceren, energie te besparen en reststromen opnieuw te benutten. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat **de gemeente een actieve rol speelt** in deze ontwikkeling; Niet alleen faciliteren, maar ook **aanjagen en investeren**.

Concreet betekent dit:

- Het inventariseren van rest- en energiestromen op bedrijventerreinen (“meten = weten”)
- Bedrijven koppelen voor hergebruik en gezamenlijke besparing
- Stimuleren van duurzame energie op daken en binnen bestaande infrastructuur
- Gemeentelijke cofinanciering
- Samenwerking met regionale kennisinstellingen en het bedrijfsleven om innovatie te versnellen

Door **samen te investeren** in circulaire bedrijventerreinen versterken we de lokale economie, creëren we nieuwe banen en verminderen we de druk op onze leefomgeving.

5. Onderwijs & Jongeren

5.1 Maatschappelijke stage voor jongeren

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt het belangrijk dat jongeren zich kunnen ontwikkelen tot betrokken burgers. Daarom willen wij de **maatschappelijke stage invoeren** voor leerlingen in het middelbaar onderwijs. Hierdoor leren jongeren hun talenten ontdekken, samenwerken en zich inzetten voor de samenleving. Dit draagt bij aan een **positief zelfbeeld** en **sociale verantwoordelijkheid**.

5.2 Gebruik van verdovende middelen onder jongeren terugdringen

Het gebruik van alcohol/ medicijnen/ sport stimulerende middelen onder jongeren baart ons zorgen. De samenwerking tussen scholen, sportverenigingen, zorg en gemeente is nu vaak versnipperd. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil deze **samenwerking versterken**. Wij stellen voor te onderzoeken hoe deze disciplines **effectiever kunnen samenwerken** en welke rol de gemeente daarin kan spelen. Ook willen we **extra informatievoorzieningen** organiseren via scholen, sportclubs en culturele instellingen.

5.3 Meer inclusief onderwijs

Wij willen dat speciaal en regulier onderwijs meer met elkaar worden geïntegreerd. Door beide onderwijsvormen onder één dak te huisvesten, leren kinderen van jongs af aan dat **verschillen er mogen zijn**. We willen investeren in de haalbaarheid van **integrale scholen** waar ieder kind zich welkom voelt en zich naar **eigen vermogen** kan ontwikkelen.

5.4 Mentale gezondheid van jongeren versterken

Hoewel het lesprogramma landelijk wordt bepaald, ziet GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) mogelijkheden om lokaal bij te dragen aan de **mentale gezondheid**. Wij willen inzetten op **preventieve programma's** die al starten op de basisschool en doorlopen in het voortgezet onderwijs. Denk bijvoorbeeld aan **weerbaarheidstrainingen**. Kinderen en jongeren moeten leren omgaan met emoties, stress en tegenslagen. Dit draagt bij aan veerkracht, voorkomt psychische klachten en vermindert het aantal thuiszitters en voorkomt schooluitval.

6. Sociaal domein

6.1 Samenwerkende zorgorganisaties versterken elkaar

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat zorgorganisaties in onze regio **meer van elkaar leren en elkaar versterken**. Wat bij de ene organisatie goed werkt, kan ook een oplossing zijn voor een andere. Wij pleiten voor **een pilot** waarbij zorgprofessionals en bijbehorende organisaties kennis en innovaties actief met elkaar delen. De gemeente moet dit proces faciliteren, bijvoorbeeld via **netwerkbijeenkomsten** of **interviews** tussen professionals.

6.2 Meedoenarrangement: betekenisvol maken

Gezinnen met een inkomen tot 120% van de bijstandsnorm kunnen gebruik maken van het **Meedoenarrangement**. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil onderzoeken of het aanbod van activiteiten voldoende bijdraagt aan het doel: **sociale participatie**. Wij stellen voor om het meedoen arrangement te **herzien** waarbij exclusieve activiteiten zoals beautybehandelingen of uitjes alleen beschikbaar worden gesteld **in ruil voor maatschappelijke tegenprestatie**. Zo ontstaat meer contact tussen inwoners en wordt participatie daadwerkelijk versterkt.

6.3 Eenzaamheid onder ouderen aanpakken

Steeds meer ouderen wonen zelfstandig en kampen met een klein sociaal netwerk. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dit een zorgelijke ontwikkeling. Wij willen een **netwerk van vrijwillige zorgbuddy's** opzetten. Deze buddy's bieden een luisterend oor, signaleren problemen en kijken naar bestaande mogelijkheden.

6.4 Jeugdzorg: praten mét jongeren, niet alleen over hen

Te veel jongeren in Doetinchem vallen buiten de boot of zwerven zelfs op straat. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) stoort dat en wil dat hier écht iets aan gedaan wordt. Wij vinden dat jongeren niet aan hun lot mogen worden overgelaten. Daarom willen we een **speciaal budget om jongeren te bereiken die nu niet in beeld zijn**; Om te luisteren, te helpen en samen met hen te kijken wat nodig is. Jongeren moeten **zélf aan tafel** zitten als het gaat over hun zorg, welzijn en toekomst. Alleen door **mét jongeren** te praten in plaats van over hen, maken we beleid dat echt werkt.

6.5 Voorlichting voor mantelzorgers

Mantelzorgers verdienen waardering én ondersteuning. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat elke inwoner weet waar hij of zij terecht kan voor **hulp bij mantelzorg**. Deze informatie moet **proactief** worden verstrekt via huisartsen, wijkteams, gemeentelijke communicatie en lokale media.

6.6 Naoberschap en vrijwilligerswerk

Naoberschap zit in het DNA van onze gemeenschap. In Doetinchem zorgen we voor elkaar, zonder dat daar altijd beleid of regels voor nodig zijn. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) **hecht grote waarde aan dit sterke sociale weefsel**. Vrijwilligers, mantelzorgers en actieve inwoners maken onze dorpen en wijken leefbaar en verbonden. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat de gemeente dit naoberschap blijft ondersteunen en waarderen. Dat betekent **ruimte geven aan initiatieven van onderop, praktische hulp bieden waar nodig en vrijwilligers niet overladen met regels en administratie**. Samen maken we Doetinchem, Gaanderen, Wehl, Nieuw-Wehl, Langerak en IJzervoorde sterker met mensen die omkijken naar elkaar.

6.7 Maatschappelijke opvang: investeren in begeleiding

De gemeente is verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang, zoals noodopvang, beschermd wonen en crisisopvang. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat opvang niet alleen veilig en humaan moet zijn, maar ook **perspectief moet bieden**. Wij willen meer investeren in **begeleiding en nazorg**, zodat mensen weer de regie over hun leven kunnen terugpakken. Ook de doorstroom naar een reguliere woning moet sneller om zo de wachtlijsten te verkorten. Zoals al aangegeven bij wonen moet er voldoende aanbod zijn voor deze doorstroom. **Goede zorg is belangrijker dan stenen**.

6.8 Innovatie in de zorg is een must

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt het belangrijk om te kijken naar mogelijkheden en innovaties in de zorg. **Van innovaties in de huishoudelijke hulp tot innovatieve methodes om zorg te voorkomen**. Deze preventieve maatregelen voorkomen extra zorgkosten. Kosten gaan hierbij voor baten, maar het moet wel juist besteed worden. Geen bodemloze put, maar **aantoonbare projecten**.

6.9. Wijkregisseurs en Dorpsverbinders

De Dorpsverbinders en Wijkregisseurs spelen een **onmisbare rol** in de Gemeente Doetinchem. Zij kennen de mensen, weten wat er leeft en zorgen dat signalen uit de wijken, dorpen en buurtschappen ook echt gehoord worden. Zij dragen bij aan de **leefbaarheid en bevorderen samenwerking** tussen wijken, dorpen en buurtschappen. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) **onderstreept het belang** van Wijkregisseurs en Dorpsverbinders, en ziet graag een duurzame en toekomstbestendige invulling van deze functies. Zo bouwen we aan **sterke wijken, dorpen en buurtschappen** waarin iedereen zich gehoord en betrokken voelt.

7. Asiel & Inburgering

7.1 Asielopvang: Doetinchem neemt zijn verantwoordelijkheid al

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) erkent dat er landelijke afspraken zijn over de opvang van asielzoekers, maar wij staan **kritisch tegenover de spreidingswet**, die gemeenten verplicht om grote aantallen asielzoekers op te vangen. Onze gemeente **neemt nu al verantwoordelijkheid** met de tijdelijke opvang aan de Terborgseweg. Wij vinden dat dit meer dan voldoende is voor de komende jaren.

7.2 Afschaffen voorrang statushouders

GBD staat voor een **rechtvaardige** verdeling van sociale huurwoningen. Iedereen die hier woont en wacht op een woning moet gelijke kansen hebben. Daarom wil GBD **geen voorrang** meer voor **statushouders** bij de toewijzing van sociale huurwoningen.

7.3 Inburgering: inzet van beide kanten

Als statushouders zich in onze gemeente vestigen, moet er **begeleiding** zijn voor goede integratie. **Laborijn** speelt hierin een belangrijke rol, maar ook de **statushouder heeft een eigen verantwoordelijkheid**.

Onze prioriteiten:

- Snelle taalontwikkeling
- Inzet naar werk of opleiding
- Deelname aan de samenleving via verenigingen en buurtactiviteiten

De gemeente ondersteunt, maar inzet van de statushouder is bepalend voor succes. De kosten om dit te realiseren moeten **beheersbaar** blijven. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat maatschappelijke begeleiding zoveel mogelijk wordt uitgevoerd door **vrijwilligers** en **maatschappelijke organisaties** of **gefinancierd vanuit Het Rijk**.

7.4 Arbeidsmigratie

Arbeidsmigranten leveren een bijdrage aan onze lokale economie. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat zij op een fatsoenlijke manier worden gehuisvest en geregistreerd.

Wij pleiten voor:

- **Streng handhaving** tegen misstanden en uitbuiting
- **Heldere afspraken** met uitzendbureaus en werkgevers
- **Voldoende toezicht** en naleving van wet- en regelgeving
- **Nazorgplicht** voor uitzendbureaus en werkgevers

Arbeidsmigratie moet eerlijk, veilig en transparant verlopen. Met oog voor de leefbaarheid in onze wijken kan de lokale opvang alleen als er **voldoende draagvlak** is, bij voorkeur kleinschalige opvang. **Wij houden een maximaal aantal van 50 arbeidsmigranten aan per (woon)object bij een woonwijk.**

8. Sport, toerisme en cultuur

8.1 Sport als fundament voor gezondheid, preventie en verbondenheid

Sport is veel meer dan alleen bewegen. Het vormt een **krachtig fundament voor zowel fysieke als mentale gezondheid én voor sociale verbondenheid**. Elke euro die in sport wordt geïnvesteerd, levert maar liefst 2,70 euro op. Dit zien we terug in minder zorgkosten, meer preventie en een sterker sociaal netwerk. **Investeren in sport is dus investeren in onze toekomst**: voor ons welzijn én om de druk op de zorg te verlichten.

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil daarom **blijvend investeren in sportverenigingen en sportfaciliteiten**, zowel in de breedtesport als de prestatiesport. Sportclubs vervullen immers een cruciale maatschappelijke rol: ze zorgen voor ontspanning en plezier, maar dragen ook bij aan het **versterken van de mentale gezondheid**, met name bij jongeren. Via gerichte interventies op scholen en bij verenigingen willen we **sport inzetten om depressie en negatieve gevoelens tegen te gaan**, én jongeren bewust maken van het belang van een **gezonde leefstijl**.

Daarnaast willen wij de **verbinding tussen breedtesport en prestatiesport versterken**. Hoe kunnen we talentvolle sporters voor Doetinchem behouden? En hoe zorgen we ervoor dat zij naast hun sportcarrière passend onderwijs kunnen volgen? Deze vragen pakken we actief op, zodat **talenten zich hier volledig kunnen ontwikkelen zonder concessies te doen aan hun toekomst**.

Kortom: **sport betekent preventie, weerbaarheid, gezondheid, zorgbesparing, talentontwikkeling én verbondenheid**. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) kiest er bewust voor om te blijven investeren. Zo bouwen we aan Doetinchem als **dé sportstad van de regio**!

8.2 Culturaanbod op peil houden

Het Amphion Cultuurbedrijf, voortgekomen uit Amphion, De Gruitpoort en de muziekschool, biedt een breed cultureel aanbod. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt het belangrijk dat **zowel het aanbod als de kwaliteit behouden blijven**. Wij blijven daarom alleen investeren in cultuur die voor iedereen toegankelijk is, voor zowel voor jong als oud. Uiteraard blijven wij wel **kritisch kijken** naar de hoeveelheid subsidie die jaarlijks wordt verstrekt, want het moet wel passend blijven binnen de begroting.

8.3 Meer mogelijkheden voor speel, sport en bewegen in de wijken

Iedere wijk moet een plek zijn waar kinderen veilig en vrij kunnen spelen. Op initiatief van GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) zijn **eerdere bezuinigingen op speeltuinen teruggedraaid**. We willen dat de gemeente samen met bewoners kijkt naar de invulling van speelplekken, met aandacht voor **duurzaamheid en inclusiviteit**. Speeltoestellen moeten zoveel mogelijk gemaakt zijn van **natuurlijke materialen én geschikt zijn voor kinderen met én zonder beperking**. Naast speelplekken in de wijk, moeten er ook meer plekken zijn om te sporten. De omgeving moet **uitnodigen** om te gaan sporten en bewegen door **sportieve buitenruimtes**. Dit alles in **samenspraak met de inwoners**, dat geldt ook voor het onderhoud.

8.4 Activiteiten op maat voor jongeren

Jongeren hebben behoefte aan activiteiten die aansluiten bij hun interesses. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil daarom dat het gesprek aangegaan wordt met jongeren om erachter te komen **welke activiteiten zij missen** en wat ze nodig hebben om zich **gehoord en verbonden** te voelen. De gemeente moet hierin faciliterend optreden.

8.5 Sporten voor mensen met een handicap

Iedere inwoner moet kunnen meedoen. Toch is sporten voor mensen met een handicap, met name kinderen, vaak een uitdaging. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil **investeren in aanpassingen bij sportverenigingen** zodat sportmogelijkheden voor iedereen met een handicap beschikbaar is. We zoeken actief naar partners en verenigingen om dit aanbod **structureel en lokaal te verankeren**.

8.6 Stimuleren minimaal zwemdiploma A voor ieder kind

Ieder kind in Doetinchem moet veilig kunnen zwemmen. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil dat het **zwemdiploma A beter beschikbaar komt voor alle kinderen en goedkoper kan**. Wij willen dit niet via de basisscholen organiseren, omdat deze al met veel taken worden belast. De gemeente moet dit zelfstandig oppakken in **samenwerking** met zwembaden en zwemscholen.

8.7 Voorbereiden op een nieuw zwembad

Zwembad Rozengarde nadert het einde van zijn levensduur. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat het nú tijd is om te investeren in de toekomst. Een zwembad heeft een belangrijke functie. **Zwemvaardigheid moet je bijhouden** en dat moeten we stimuleren met een aantrekkelijk zwembad. Zowel voor sport- als recreatief zwemmen. We willen **zo spoedig mogelijk starten met het onderzoek naar de haalbaarheid en locatie van een nieuw zwembad**, zodat realisatie binnen vijf jaar mogelijk is.

9. Duurzaamheid & Milieu

9.1 Afvalscheiding eenvoudiger maken

Nieuwe technieken maken het mogelijk om afval **efficiënter achteraf te scheiden** (nascheiding) dan wanneer inwoners dit zelf doen. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) ziet in deze aanpak meerdere voordelen:

- **Minder moeite** voor inwoners
- **Hogere kwaliteit** in de scheiding van plastic, metalen en drankkartons
- **Minder afvalcontainers** nodig

Wij willen onderzoeken of **nascheiding** haalbaar is in onze gemeente, met oog voor comfort, milieuwinst en kostenbeheersing. Indien nodig in samenwerking met andere Achterhoekse gemeenten.

9.2 Energieopwekking op maat

De landelijke klimaatdoelen zijn grotendeels behaald. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat we nu **verantwoord** en **doordacht** verder moeten.

Wij kiezen bewust voor:

- Geen grootschalige windprojecten op Doetinchems grondgebied
- Geen zonnepanelen op landbouw- of natuurgrond
- Wél stimuleren van initiatieven op daken en bedrijventerreinen en innovatieve nieuwe vormen van energieopwekking (SMR)

Leefbaarheid, gezondheid en landschap gaan voor grootschalige commerciële energieopwekking.

9.3 Groen aanleggen samen met bewoners

Groen maakt een wijk leefbaar, maar onderhoud kost geld. Daarom willen wij **bewoners betrekken bij de keuzes voor groen** in hun buurt. Zo vorm je een soort van mede-eigenaarschap. Elke plantensoort vraagt ander onderhoud, dus maken we samen slimme keuzes.

Wij stellen voor:

- Bewoners denken mee over beplanting en inrichting
- De gemeente levert gereedschap, bladkorven en ondersteuning
- Vrijwilligers zorgen mee voor onderhoud

Zo blijft het groen betaalbaar, duurzaam én gedragen.

10. Bestuur, Bedrijfsvoering & Financiën

10.1 Meer inzicht in effecten van raadsvoorstellen

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat raadsleden goed moeten kunnen beoordelen wat de impact is van beleidsvoorstellen. Daarom willen wij dat elk voorstel duidelijker aangeeft:

- Wat de **financiële gevolgen** zijn
- Wie er **concreet geraakt** wordt (inwoners, ondernemers, verenigingen)
- Hoe de **participatie** met de inwoners heeft plaatsgevonden
- Of er sprake is van **tijdelijke overlast of maatschappelijke risico's**

Op die manier kunnen we **beter onderbouwde besluiten nemen** namens onze inwoners.

10.2 Heldere en begrijpelijke communicatie

De gemeente moet in **duidelijke, begrijpelijke taal** communiceren met haar inwoners. Geen ambtelijke of juridische taal, maar helder en toegankelijk. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil daarnaast dat communicatie **tijdig en relevant** is. Mensen moeten op tijd weten wat er speelt in hun buurt of wat er verandert in hun situatie.

10.3 Geld van het Rijk: inzetten waarvoor het bedoeld is

De Rijksoverheid keert jaarlijks geld uit aan gemeenten voor specifieke taken, zoals jeugdzorg of geestelijke gezondheidszorg. GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) vindt dat deze gelden **uitsluitend besteed moeten worden aan het beoogde doel**. We willen voorkomen dat er met potjes geschoven wordt of dat noodzakelijke zorg extra bekostigd moet worden via belastingverhoging.

10.4 Jongeren betrekken bij het beleid

Na het succes van de **kinderraad** wil GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) ook **jongeren** structureel betrekken bij beleid. Zij zijn immers de inwoners van de toekomst. We willen **jongerenpanels oprichten, participatie stimuleren via scholen** en nieuwe **digitale vormen van inspraak** verkennen. Jongeren moeten zich gehoord en betrokken voelen bij hun eigen leefomgeving.

10.5 Belastingen alleen verhogen met inflatiecorrectie

GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) wil de lokale lasten zo laag mogelijk houden.

Verhogingen mogen wat ons betreft alleen standaard plaatsvinden op basis van

inflatiecorrectie. Mocht er onvoorziene omstandigheden zijn dan mag de totale belastingdruk **niet boven de 100% uitkomen** (dus niet meer dan het Nederlandse gemiddelde van alle gemeenten)

Daarnaast willen we **geen** extra vormen van gemeentelijke belasting invoeren zoals bijvoorbeeld honden- of forenzenbelasting.

10.6 Inwoners participatie

De eerste stappen zijn gemaakt, maar wat GBD (GemeenteBelangen Doetinchem) betreft mag

het nog verder. We hebben nu beleid, maar het is tijd om deze **door te ontwikkelen**. Inwoners

weten wat ze nodig hebben en waar ze tegenaan lopen. Daarom blijft het **betrekken van de**

inwoners waarvoor we het allemaal doen belangrijk. Betrekken betekend niet alleen praten over

plannen die gerealiseerd worden. **Inwoners actief betrekken bij besluitvorming zorgt voor**

draagvlak, begrip en wederzijds respect.

